

DATOS IDENTIFICATIVOS

Fundamentos de organización de empresas

Materia	Fundamentos de organización de empresas			
Código	P52G381V01306			
Titulación	Grao en Enxeñaría Mecánica			
Descriptores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento do Centro Universitario da Defensa da Escola Naval Militar de Marín			
Coordinador/a	Rodríguez Rodríguez, Francisco Javier			
Profesorado	Rodríguez Rodríguez, Francisco Javier			
Correo-e	fjavierrodriguez@cud.uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
Descripción xeral	O obxectivo primordial da materia Fundamentos de Organización de Empresas é o de dotar aos alumnos dun nivel básico e suficiente de coñecementos relacionados cos métodos e técnicas específicos da área de operacións das organizacións. Neste ámbito, a palabra Organización é aplicable ás empresas privadas, xa sexan industriais, comerciais ou de servizos, ás empresas e administracións públicas, ás institucións e organismos públicos, así como a cuarteis, xefaturas, órganos, frotas e seccións da Armada Española. Todas estas organizacións teñen en común que deben ser xestionadas por persoas cunha formación adecuada para desempeñar unha dirección de operacións eficaz e eficiente, tanto desde unha perspectiva estratéxica como operativa. Os futuros egresados exercerán a súa profesión nos diferentes organismos e unidades agrupados no seo da Armada, a cal pode considerarse a organización matriz de todas as organizacións que a integran. Por todo iso, é importante que todos os alumnos coñezan as ferramentas de xestión necesarias para dirixir unha organización de calquera tipo. O estudo desta materia permitirá aos alumnos consolidar e ampliar algúns dos coñecementos previamente adquiridos na materia de primeiro curso Introdución á Xestión Empresarial. Desenvolveranse as habilidades necesarias para xestionar as organizacións mediante o estudo e a práctica de coñecementos aplicados de organización de empresas. A materia Fundamentos de Organización de Empresas garda unha importante relación coa materia Loxística e Xestión de Recursos na Armada, que se imparte dentro da formación militar específica das dúas especialidades fundamentais de Corpo Xeral e Infantaría de Mariña. Os contidos da materia Fundamentos de Organización de Empresas do Grao en Enxeñaría Mecánica dividíronse en seis partes: Introdución Xeral, Introdución á Dirección e Xestión de Proxectos, Previsión da Demanda, Decisións Básicas na Xestión da Produción, Introdución ao Estudo do Traballo e Introdución á Xestión da Calidade, a Seguridade e o Medio Ambiente. Este seis partes serán desenvolvidas en once temas segundo especificase na programación da materia.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B8	Capacidade para aplicar os principios e métodos da calidade.
B9	Capacidade de organización e planificación no ámbito da empresa, e outras institucións e organizacións.
C15	Coñecementos básicos dos sistemas de producción e fabricación.
C17	Coñecementos aplicados de organización de empresas.
D1	Análise e síntese.
D2	Resolución de problemas.
D7	Capacidade para organizar e planificar.
D8	Toma de decisións.
D9	Aplicar coñecementos.
D11	Capacidad para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de acadar unha sociedade más xusta e igualitaria.
D18	Traballo nun contexto internacional.

Resultados previstos na materia			
Resultados previstos na materia			Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer a base sobre a que apoian as actividades relacionadas coa organización e xestión da producción.	B8 B9	C15 C17	D1 D2 D7 D8 D9 D18
Coñecer o alcance das distintas actividades relacionadas coa producción.	B8 B9	C15 C17	D1 D2 D7 D8 D9 D18
Adquirir unha visión de conxunto para a execución das actividades relacionadas coa organización e xestión da producción.	eB8 B9	C15 C17	D1 D2 D7 D11
Realizar unha valoración dos postos de traballo desde un enfoque que axude ao desenvolvemento das persoas cunha perspectiva de eficiencia e igualdade.			D11
Resultado de aprendizaxe ENAEE: COÑECIMENTO E COMPRENSIÓN: RA1.3.- Ser conscientes do contexto multidisciplinar da enxeñaría [nível de desenvolvemento (básico (1), adecuado (2) ou avanzado (3)) deste sub-resultado: Básico (1)].	B9	C15 C17	
Resultado de aprendizaxe ENAEE: ANÁLISE EN ENXEÑARÍA: RA2.1.- A capacidade de analizar produtos, procesos e sistemas complexos no seu campo de estudo; elixir e aplicar de forma pertinente métodos analíticos, de cálculo e experimentais xa establecidos e interpretar correctamente resultados de devanditas análises [Adecuado (2)].		C15 C17	D2 D8 D9
Resultado de aprendizaxe ENAEE: ANÁLISE EN ENXEÑARÍA: RA2.2.- A capacidade de identificar, formular e resolver problemas de enxeñaría na súa especialidade; elixir e aplicar de forma adecuada métodos analíticos, de cálculo e experimentais xa establecidos; recoñecer a importancia das restricións sociais, de saúde e seguridade, ambientais, económicas e industriais [Adecuado (2)].			D1 D2 D8 D9 D11
Resultado de aprendizaxe ENAEE: PROXECTOS DE ENXEÑARÍA: RA3.1.- Capacidad para proxectar, deseñar e desenvolver produtos complexos (pezas, compoñentes, produtos acabados, etc.), procesos e sistemas da súa especialidade, que cumpran os requisitos establecidos, incluíndo ter conciencia dos aspectos sociais, de saúde e seguridade, ambientais, económicos e industriais; así como seleccionar e aplicar métodos de proxecto apropiados [Adecuado (2)].	B8		D2 D7 D9 D11
Resultado de aprendizaxe ENAEE: APLICACIÓN PRÁCTICA DA ENXEÑARÍA: RA5.4- Capacidad para aplicar normas da práctica da enxeñaría da súa especialidade [Adecuado (2)].	B9		D9
Resultado de aprendizaxe ENAEE: APLICACIÓN PRÁCTICA DA ENXEÑARÍA: RA5.5- Coñecemento das implicacións sociais, de saúde e seguridade, ambientais, económicas e industriais da práctica da enxeñaría [Básico (1)].			D11
Resultado de aprendizaxe ENAEE: APLICACIÓN PRÁCTICA DA ENXEÑARÍA: RA5.6.- Ideas xerais sobre cuestións económicas, de organización e de xestión (como xestión de proxectos, xestión do risco e do cambio) no contexto industrial e de empresa [Adecuado (2)].	B9	C17	
Resultado de aprendizaxe ENAEE: ELABORACIÓN DE XUÍZOS: RA6.1.- Capacidad de recoller e interpretar datos e manexar conceptos complexos dentro da súa especialidade, para emitir xuízos que impliquen reflexión sobre temas éticos e sociais [Básico (1)].	B9		D11
Resultado de aprendizaxe ENAEE: ELABORACIÓN DE XUÍZOS: RA6.2.- Capacidad de xestionar complexas actividades técnicas ou profesionais ou proxectos da súa especialidade, responsabilizándose da toma de decisións [Adecuado (2)].	B9	C17	

Contidos

Tema

Tema 1. Concepto de sistema produtivo e os seus Índice do tema

elementos.

1.1. Nocións de producción. Sistema produtivo. Contorna actual dos sistemas produtivos.

Obxectivos e desenvolvemento:

1.2. Dirección de operacións. Organización para producir bens e servizos.

Identificar os conceptos de operacións, producción 1.3. Novas tendencias en producción e operacións.

e produtividade no contexto das empresas e das organizacións en xeral. Analizar estudos de casos

1.4. Produtividade, calidade e responsabilidade social.

e lecturas nos que se aplique coñecemento de

matemáticas, estatísticas, economía e outros

campos científicos para a análise de situacións

empresariais.

Tema 2. A produtividade e a súa medida.	Índice do tema 2.1. Concepto de produtividade. Medida da produtividade. 2.2. Factores da produtividade. Labor da dirección. Técnicas para aumentar a produtividade. 2.3. A produtividade nas empresas e nas organizacións. Produtividade e sector servizos.
Obxectivos e desenvolvemento: Definir e describir a medida da produtividade. Coñecer os factores que afectan á produtividade e aplicar técnicas organizativas para aumentar a produtividade.	
Tema 3. Concepto e funcións da xestión da producción.	Índice do tema 3.1. Xestión da producción. Planificación, programación e control da producción. 3.2. Relacións entre producción, loxística empresarial e operacións. 3.3. Cadea de suministracións. Xestión de existencias. Demanda independente fronte a demanda dependente. 3.4. Funcións do director de producción e operacións.
Obxectivos e desenvolvemento: Definir a xestión da producción e identificar as funcións básicas da mesma.	
Tema 4. Planificación, programación e control de proxectos.	Índice do tema 4.1. Importancia estratéxica da dirección de proxectos. 4.2. Planificación do proxecto. 4.3. Programación do proxecto. 4.4. Control do proxecto. 4.5. Introdución a PERT/CPM. 4.6. Representación gráfica de redes PERT/CPM. 4.7. Folguras e camiño crítico. 4.8. Variabilidade nas duracións das actividades.
Obxectivos e desenvolvemento: Entender cada novo produto ou servizo como un proxecto. Explicar as principais técnicas para planificar, programar e controlar proxectos.	
Tema 5. Métodos de previsión da demanda.	Índice do tema 5.1. Previsión. Tipos de previsións. Importancia da previsión da demanda. Enfoques da previsión. 5.2. Métodos de previsión cuantitativos. Modelos de series temporais. Modelos causais.
Obxectivos e desenvolvemento: Definir a previsión e os seus enfoques. Describir os métodos de previsión cuantitativos.	
Tema 6. Decisións estratéxicas.	Índice do tema 6.1. Estratexias de procesos e layout. Análise e deseño de procesos. 6.2. Capacidad. Planificación das necesidades de capacidade. Ferramentas para a análise e toma de decisións. 6.3. Estratexia de localización. Factores que afectan á decisión de localización. Avaliación de alternativas.
Obxectivos e desenvolvemento: Identificar os enfoques ou estratexias de proceso e layout nas organizacións. Introducir o concepto de planificación da capacidade.	
Tema 7. Decisións tácticas. Xestión de existencias.	Índice do tema 7.1. Funcións das existencias ou inventarios. Xestión de existencias. 7.2. Modelos de inventarios. Modelos con demanda independente. Outros modelos.
Obxectivos e desenvolvemento: Describir a xestión de existencias e os seus modelos básicos.	
Tema 8. Decisións tácticas. Planificación, programación e control da producción.	Índice do tema 8.1. O proceso de planificación. Planificación agregada. Programación e control da producción. 8.2. Planificación das necesidades de materiais (MRP). Xestión de existencias con demanda dependente. 8.3. Estrutura e xestión do MRP. 8.4. Planificación dos recursos da empresa (ERP).
Obxectivos e desenvolvemento: Identificar os procesos de planificación, programación e control. Explicar a planificación das necesidades de materiais.	
Tema 9. Decisións tácticas. A filosofía JIT.	Índice do tema 9.1. Introdución ao JIT. 9.2. As 4P do JIT. 9.3. Lean Manufacturing. 9.4. Mantemento produtivo total TPM.
Definición e principios.	
Obxectivos e desenvolvemento: Describir a filosofía Just In Time (JIT) e Lean Manufacturing, obxectivos e principios.	
Tema 10. Introdución ao estudo do traballo.	Índice do tema 10.1. Deseño do traballo. 10.2. Ergonomía e fisioloxía do traballo. 10.3. Estudo e mellora de métodos. 10.4. Estudo de tempos por cronometraxe. 10.5. Sistemas de tempo predeterminados. O Sistema Methods-Time Measurement (MTM). 10.6. Mostraxe do traballo.
Obxetivos e desenvolvemento: Definir o deseño do traballo. Comprender a importancia dunha xestión eficaz e eficiente dos recursos humanos. Explicar os fundamentos do estudo de métodos. Describir o estudo de tempos. Explicar os sistemas de tempos predeterminados. Describir a mostraxe do traballo.	

Tema 11. Introdución á calidad, medioambiente e seguridade.	Índice do tema
Obxectivos e desenvolvemento:	11.1. Definición da calidad. Normas internacionais de calidad. Normas ISO 9000. Normas PECL/AQAP de requisitos do Ministerio de Defensa (requisitos OTAN).
Definir a calidad e as normas internacionais de calidad. Identificar os sistemas e normas de xestión ambiental. Definir a seguridade e a hixiene industrial e comprender a súa importancia na prevención de accidentes no traballo. Analizar varios estudos de caso nos que as empresas tratan aspectos sociais, sanitarios e de seguridade industrial. Co obxectivo de incrementar o número de actividades en que se traten tales aspectos analizáranse varios casos de estudio e vídeos, os cales están reflectidos nas referencias web da bibliografía.	11.2. Sistemas de xestión ambiental. Normas ISO 14000. Regulamento EMAS.
Práctica 1. Medida e cálculo da produtividade.	11.3. Seguridade e hixiene industrial. Prevención de riscos laborais.
Práctica 2. Programación de proxectos.	Desenvolvemento: Exponse situacóns de empresas ou organizacóns industriais e de servizos nas cales se debe determinar ou medir a produtividade a partir dos datos que se fornecen. Resólvense os problemas e exercicios expostos. Nesta práctica, de cara ó manexo de datos encamiñados a emitir xuízos que impliquen reflexión sobre temas ético-sociais por parte dos alumnos, abordaranse cuestións relativas á planificación de horarios, para intentar dar unha resposta efectiva ás necesidades de persoal, e así analizar como a planificación de horarios supón unha restrición na optimización de procesos dentro dunha empresa.
Práctica 3. Estimacións da previsión da demanda.	Desenvolvemento: Consiste na determinación do programa ou calendario dun proxecto mediante as técnicas de PERT e CPM. Nesta práctica, de cara ao manexo de datos encamiñados a emitir xuízos que impliquen reflexión sobre temas ético-sociais por parte dos alumnos, abordaranse cuestións relativas á medida do rendemento dos traballadores e os niveis de motivación laboral, factores que afectan directamente á eficiencia e á duración dun proxecto.
Práctica 4. Análise de procesos. Deseño de layout. Decisións de capacidade.	Desenvolvemento: Consiste en estimar a previsión da demanda dos produtos ou servizos dunha empresa, utilizando os modelos de series temporais e os modelos causais que se estudaron. Exponse e resólvense diversos problemas de previsión.
Práctica 5. Modelos de inventarios con demanda independente.	Desenvolvemento: Preséntanse exemplos de diagramas de fluxo e gráficos de procesos e operacóns (cursogramas sinópticos e analíticos, diagramas de percorrido, etc.) para a análise de procesos. Exponse e resolven problemas de análises de límitar de rendibilidade, análise de investimentos. Nesta práctica, de cara ó manexo de datos que permitan emitir xuízos que impliquen reflexión sobre temas ético-sociais por parte dos alumnos, abordaranse cuestións encamiñadas a identifica-la incidencia dunha empresa en conservación da natureza, así como no grao de avance cara á equidade social e a eficiencia económica na área de actuación da dita empresa.
Práctica 6. Planificación agregada.	Desenvolvemento: Exponse e resolven problemas de xestión de existencias mediante a análise ABC, así como exercicios baseados no modelo da cantidade económica de pedido (EOQ) e as súas variacións (a demanda é independente).
Práctica 7. Modelos de inventarios con demanda dependente.	Desenvolvemento: Exponse e resolven problemas de planificación agregada coas dúas alternativas puras: caza e nivelación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	28	42	70
Resolución de problemas	14	21	35
Seminario	12	19	31
Exame de preguntas de desenvolvemento	14	0	14

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descripción

Lección maxistral	Cada unidade temática teórica será presentada polo profesor, expondo exemplos para unha mellor comprensión dos contidos. Mediante a formulación de cuestiós sobre os contidos teóricos e exemplos fomentarase e valorará a participación activa do alumnado.
	Utilizaranse presentacións ofimáticas e a lousa para transmitir información como definicións, gráficos, fotografías, etc. Na medida do posible, proporcionarase copia das presentacións aos alumnos con anterioridade á exposición, centrando o esforzo do profesor e do alumnado na exposición e comprensión dos coñecementos. As reproducións en papel das presentacións nunca deben ser consideradas como substitutos de apuntamentos tomados en clase ou dos textos suxeridos na bibliografía, senón como material complementario.
Resolución de problemas	Formúlanse problemas e/ou exercicios que o alumno debe resolver interpretando a información disponible, aplicando fórmulas ou algoritmos e interpretando os resultados. Estes exercicios pódense recoller ao final da clase ou ser enviados mediante a través de intranet nun curto prazo de tempo.
Seminario	Consisten na realización de actividades de reforzo á aprendizaxe mediante: Resolución de problemas. Complementando aos realizados nas clases prácticas. Estudo de casos. Análise de sucesos reais, fundamentalmente en empresas e en organizacións de Defensa coa finalidade de coñecelos, interpretalos, reflexionar, diagnosticar e elaborar posibles soluciós. Aqueles exercicios de clases de laboratorio que o alumno non puidese finalizar, tratará de facelo nas súas horas de estudio e se ten algunha dificultade ou dúbida poderase resolver nestes seminarios. Contabilízanse neste apartado 5 horas de tutorías de apoio para aquellos alumnos que suspenderon a materia por evaluación continua, previas á realización do exame ordinario. Tutorías grupais co profesor.

Atención personalizada

Metodoloxías Descripción

Seminario	ATENCIÓN PERSONALIZADA Ademais das tutorías ou seminarios grupales pódense levar a cabo tutorías individualizadas, nas que cada alumno, de maneira individual, podrá consultar ao profesor dubidas ou dificultades que lle impiden realizar un seguimento dos contidos teóricos ou prácticos da materia. Proporánse exercicios complementarios para o reforzo á aprendizaxe dos contidos da materia, dirixidos aos alumnos que mostren dificultades para seguir de forma adecuada o desenvolvemento das clases. O profesor da materia atenderá persoalmente ás dúbidas e consultas dos alumnos, tanto de xeito presencial (estando dispoñible na biblioteca de guardamarinas todos os días escolares de 18:15 a 19:15), como a través de medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de Moovi, etc.) baixo a modalidade de previa cita.

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Lección maxistral	Probas intermedias de avaliación continua: teñen como obxecto a avaliación das competencias adquiridas, podendo incluír preguntas tipo test pechadas con diferentes alternativas de resposta, preguntas de resposta curta directas e resolución de problemas. Realizaranse ao longo do cuadrimestre e serán de curta duración. A realización das probas será obligatoria e esixible para superar a materia. (Porcentaxe sobre a cualificación final: 50%) Exame final de avaliación continua: realizarase unha proba final que abarcará a totalidade dos contidos da materia, tanto teóricos como prácticos, e que poderá incluír probas tipo test, preguntas de razonamento, resolución de problemas e desenvolvemento de casos prácticos. Esíxese alcanzar unha cualificación mínima de 4 puntos sobre 10 posibles para poder superar a materia, así como superar unha nota mínima de 3 puntos sobre 10 en cada unha das partes (teoría e problemas) do devandito exame. (Porcentaxe sobre a cualificación final: 40%)	90	B8 C15 D1 B9 C17 D2 D7 D8 D9 D11

Resolución	Avaliación das prácticas: ao longo do cuadri mestre, en determinadas clases de problemas prácticas, exponse problemas ou exercicios que deberán ser resoltos polos alumnos e entregados para a súa avaliación cando o determine o profesor. A avaliación de cada entregable estará de acuerdo cos criterios que con anterioridade se comunicaron aos alumnos.	10	B8	C15	D1
			B9	C17	D2
					D7
					D8
					D9
					D11
					D18

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación final de alumno atenderá á suma da puntuación outorgada a cada unha das partes antes comentadas, sendo a súa nota de avaliación continua final (NEC):

NEC= 0,25 PROBA INTERMEDIA 1 + 0,25 PROBA INTERMEDIA 2 + 0,10 PRÁCTICAS + 0,40 PROBA FINAL.

Para superar a materia, a nota final de avaliación continua (NEC) calculada pola fórmula anterior deberá ser polo menos 5 puntos sobre 10. En caso contrario, deberá presentarse ao exame ordinario. Con todo, esixiranse uns requisitos mínimos e condicións nalgúns dos apartados, que garantan o equilibrio entre todos os tipos de competencias. O alumno deberá presentarse ao exame ordinario de todos os contidos da materia, que suporá o 100% da nota, nos seguintes supostos:

- Non realizar algúna das probas intermedias ou a non asistencia a máis dunha sesión de prácticas.
- Obter unha nota inferior a 4 puntos sobre 10 na proba final de avaliación continua, así como non superar unha nota mínima de 3 puntos sobre 10 nalgúnha das partes (teoría e problemas) do devandito exame.

En calquera destes dous supostos a cualificación da avaliación continua será o mínimo da nota de avaliación continua calculada coa fórmula anterior e 4 puntos. En calquera caso, o alumno que superase a avaliación continua, terá a posibilidade de presentarse ao exame ordinario para subir nota.

Tanto no exame ordinario como no extraordinario (convocatoria de xullo) avaliaranse todas as competencias da materia. Para aprobar a materia en calquera destas dúas convocatorias, será necesario superar unha nota mínima de 3 puntos sobre 10 en cada unha das partes (teoría e problemas) en que se divide este exame.

COMPROMISO ÉTICO: Agárdase que o estudiantado teña un comportamento ético axeitado, comprometéndose a actuar con honestidade. En base ao artigo 42.1 do *Regulamento sobre a avaliación, a cualificación e a calidad da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudiantado da Universidade de Vigo*, así como ao punto 6 da norma quinta da *Orde DEF/711/2022, do 18 de xullo, pola que se establecen as normas de avaliación, progreso e permanencia nos centros docentes militares de formación para a incorporación ás escalas das Forzas Armadas, a utilización de procedementos fraudulentos en probas de avaliación, así como a cooperación neles implicará a cualificación de cero (suspenso) na acta da convocatoria correspondente*, con independencia do valor que sobre a cualificación global tivese a proba en cuestión e sen prexuízo das posibles consecuencias de índole disciplinaria que poidan producirse.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Heizer, J., Render, B., **Dirección de la producción y de operaciones. Decisiones estratégicas**, 8ª ed., Pearson Educación S.A., 2007

Heizer, J., Render, B., **Dirección de la producción y de operaciones. Decisiones tácticas**, 8ª ed., Pearson Educación S.A., 2008

Chase, R.B., Jacobs, F.R., Aquilano, N.J., **Administración de operaciones. Producción y cadena de suministros**, 13ª ed., McGraw-Hill, 2014

Bibliografía Complementaria

Velasco, J., Campins, J.A., **Gestión de la producción en la empresa. Planificación, programación y control**, Ediciones Pirámide, 2013

Velasco, J., **Organización de la producción. Distribuciones en planta y mejora de los métodos y los tiempos**, Ediciones Pirámide, 2010

López Varela, P., Iglesias Baniela, S., **Planificación, programación y control de proyectos mediante técnicas de camino crítico**, Tórculo Edicions, 2007

Vallhonrat, J.M., Corominas, A., **Localización, distribución en planta y manutención**, Marcombo, 1991

Roux, M., **Manual de logística para la gestión de almacenes**, Ediciones Gestión 2000, 1997

Oficina Internacional del Trabajo (OIT) Ginebra, **Introducción al estudio del trabajo**, 1986

Hodson, W.K., **Manual del Ingeniero Industrial Maynard**, McGraw-Hill, 1996

Goldratt, E.M., Cox,J., **La Meta: un proceso de mejora continua**, Ediciones Díaz de Santos, 2005

American Production Inventory Control Society, **Información sobre producción y control de inventarios**,

Heizer, J., Render, B., **Blog del libro: Dirección de la producción y de operaciones**,

Toyota, **Toyota Production System**,

PennState University, **Supply Chain Professional Certificate - Military options**,

Asociación Española de Normalización y Certificación, **Normas de Calidad y Medioambiente**,

Ministerio de Defensa, **Normativa PECAL/AQAP**,

Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo, **Normativa PRL**,

Automática e instrumentación, **Información sobre la modificación de una línea de montaje de subchásis para fabricar respiradores asistidos**,

USDepartmentofLabor, **Consejos de seguridad para líneas de montaje durante la pandemia por COVID-19**,

Grupo PSA, **Información sobre un exoesqueleto para facilitar el trabajo y prevenir lesiones**,

Recomendacións

Outros comentarios

A materia non ten asociado ningún prerrequisito. Con todo para cursar esta materia con éxito o alumno debe ter:

- Capacidade de comprensión escrita e oral suficientemente desenvolvida.
- Capacidade de cálculo básico e síntese da información.
- Destrezas para o traballo en grupo e para a comunicación grupal.
- Polo menos noções básicas adquiridas na materia Introdución á Xestión Empresarial impartida en primeiro curso.

As dificultades de aprendizaxe más frecuentes están ligadas a carencias dos devanditos coñecementos, pero pódense salvar cun pouco de esforzo e os medios de que dispón este centro.
